



Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
Факультет природничо-географічної освіти та екології
Кафедра краєзнавства і туризму



СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНІ ТРАНСПОРТНІ СИСТЕМИ ПН05

Галузь знань 24 Сфера обслуговування

Спеціальність 242 Туризм

Освітньо-професійна програма

Статус Нормативна дисципліна

Форма навчання Денна

Семестровий контроль Екзамен

Курс	1
Семестр	1
ECTS	4
Годин	120

Розподіл годин

Аудиторні години				Самостійна робота		Тижневе навантаження	
Лекції		Лабораторні/практичні		денна форма	заочна форма	аудиторне	самостійна робота
денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма				
34	12	17	4	69	104	2	8

Інформація про викладача

	Лекції	Практичні/лабораторні
ПІБ	Буткалюк К.О.	Буткалюк К.О.
Посада	доцент	доцент
Вчене звання	доцент	доцент
Науковий ступінь	к. г. н.	к. г. н.
Профіль викладача		
e-mail	k-golovaschenko@ukr.net	k-golovaschenko@ukr.net

Мета курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Міжнародні транспортні системи» є формування у студентів теоретико-методологічної основи просторового розвитку транспортного процесу, значущості ролі транспортного забезпечення рекреації і туризму, висвітлення етапів та географічних закономірностей формування і функціонування міжнародних транспортних систем.

Основні результати навчання та компетентності:

№ п/п	Результати навчання	Компетентності
1.	<i>Знати</i> що таке транспорт, транспортна система, її елементи й компоненти, етапи формування. <i>Вміти</i> складати характеристику елементів транспортної системи	Загальнонаукові – розуміння теоретичних основ просторового розвитку транспортного процесу та значущості ролі транспортного забезпечення рекреації і туризму
2.	<i>Знати</i> види транспорту та їх техніко-економічні особливості <i>Вміти</i> складати характеристику основних видів транспорту, які використовуються в міжнародних транспортних перевезеннях	Загальнопрофесійні – уявлення про взаємозумовленість розвитку транспорту і туризму
3.	<i>Знати</i> основні закономірності територіальної	Загальнопрофесійні - усвідомлення географічних

	<p>організації транспортних систем континентів, типи та види територіальних систем.</p> <p><i>Вміти</i> проводити порівняльний аналіз показників забезпеченості території транспортними шляхами і транспортними засобами для потреб туризму</p>	закономірностей формування і функціонування міжнародних транспортних систем
4.	<p><i>Знати</i> основні показники роботи транспорту.</p> <p><i>Вміти</i> аналізувати показники роботи транспорту; давати оцінку забезпеченості території шляхами та транспортними засобами всіх видів транспорту.</p>	Спеціально-професійні – вміння використати набуті знання для визначення забезпеченості конкретних регіонів шляхами сполучення і транспортними засобами

Передумови до вивчення: При вивченні курсу «*Міжнародні транспортні системи*» необхідні знання з географії транспорту, географії світового господарства, макро- і мікроекономіки, економічної і соціальної географії, логістики.

Методи навчання: Метод навчання – це спосіб упорядкованої взаємозв’язаної діяльності викладача і студентів, спрямованої на вирішення завдань освіти. З боку викладача це різноманітні спроби, які допомагають студентам засвоїти програмний матеріал, сприяють активізації навчального процесу, з боку студентів – це набуття навчальних компетентностей.

Під час викладання дисципліни «Рекреаційна географія» викладач застосовує наступні методи навчання:

за джерелом передачі та характером сприйняття інформації: словесні методи (лекція, пояснення, відповіді на запитання, дискусія), наочні (ілюстрація, демонстрація), практичні;

за розв’язком основних дидактичних завдань: набуття знань; формування вмінь та навичок; застосування знань; застосування творчої діяльності; засвоєння знань; перевірка знань;

за характером пізнавальної діяльності в процесі засвоєння змісту дисципліни: пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; дослідницький; евристичний;

за поєднанням методів: інформаційно-повідомлюваний і виконуваний; пояснювальний і репродуктивний; інструктивно-практичний і продуктивно-практичний; пояснювально-спонукальний і частково-пошуковий; спонукальний і пошуковий.

Позааудиторна діяльність – самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів, яка реалізується за допомогою самостійних дій, що вимагають розумових і вольових зусиль і закінчуються конкретними результатами. Вона охоплює підготовку до лекцій (опанування пройденого на попередніх лекціях матеріалу для адекватного розуміння наступного матеріалу); підготовку до лабораторних занять та, за потреби, виконання лабораторних робіт у позааудиторний час; підготовку й написання індивідуальних навчально-дослідних завдань на запропоновану викладачем тему або підготовку презентації в електронній формі; підготовку до складання іспиту (у письмовій або електронній формі – дистанційне навчання).

Дистанційне навчання – це сукупність технологій, що забезпечують доставку студентам певного обсягу навчального матеріалу, інтерактивна взаємодія студентів і викладача в процесі навчання, надання студентам можливості самостійної роботи з освоєння досліджуваного матеріалу, а також у процесі навчання. Основою є використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, які дають змогу навчатися на відстані за відсутності викладача. В інтерактивному режимі студент отримує від викладача необхідні матеріали, відповідає на запитання під час дистанційного тестування, надсилає виконані завдання.

Консультації з навчальної дисципліни можуть проводитися в день проведення лекцій і лабораторних занять, за попередньою домовленістю або у визначений день (згідно з графіком консультацій, складеним на кафедрі).

Структурно-логічна побудова курсу:

Теми лекцій	Теми лабораторних /практичних	Самостійна робота	Оцінювання
Змістовий модуль I Теоретичні основи транспортних систем			
Тема 1. Транспорт і соціально-економічний розвиток	Тема. Види транспорту	Поняття транспортного процесу	Реферат Колоквіум
Тема 2. Транспортне забезпечення у туризмі	Тема. Взаєморозвиток транспорту і туризму	Туроператори на ринку транспортних подорожей	Вирішення практичних завдань
Тема 3. Історія розвитку транспортної системи	Тема. Етапи розвитку транспортних систем	Транспорт періоду давніх цивілізацій	Семинар
Тема 4. Умови формування та типи транспортних систем	Тема. Типи транспортних систем	Транспортна система Австралії, країн СНД	Тест
Тема 5: Міжнародні транспортні Коридори	Тема. Критські МТК	Проекти TEN, TINA, ETC. МТК в Україні	Тест
Тема 6. Транспортна система України	Тема. Україна як транзитна держава	Основні етапи розвитку транспортної системи України	
Тема 7. Транспорт і логістика	Тема. Логістика у туризмі	Діяльність глобальних логістичних компаній	МКР
Змістовий модуль II Характеристика транспортних систем світу			

Тема 8. Сучасний стан розвитку водного транспорту	Тема. Водний транспорт	Круїзні морські і річкові території та компанії світу	Тест 2,3 Колоквіум Номенклатура тощо МКР
Тема 9. Сучасний стан розвитку водного транспорту			
Тема 10. Сучасний стан розвитку Залізничного транспорту	Тема. Залізничний транспорт	Туристичні поїзди в регіонах світу	
Тема 11. Сучасний стан розвитку залізничного транспорту			
Тема 12. Сучасний стан розвитку автомобільного транспорту	Тема. Автомобільний транспорт	Індустрія прокату автомобілів	
Тема 13. Сучасний стан розвитку Автомобільного транспорту			
Тема 14. Сучасний стан розвитку повітряного транспорту	Тема. Повітряний транспорт		

Оцінювання:

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота														Сума
Модуль №1							Модуль № 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	МК	T7	T8	T9	T10	T11	T12	МК	60
3	4	3	3	3	4	10	3	3	3	3	4	4	10	

Сума балів	Оцінка ECTS	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
90–100	A	Студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення рекомендованих навчальних і наукових першоджерел, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, логічно мислить і будує відповідь, демонструє високий рівень засвоєння практичних умінь та навичок.
80–89	B	Студент добре засвоїв теоретичний матеріал і добре знає зміст навчальної дисципліни, основні положення рекомендованих навчальних і наукових

		першоджерел, логічно мислить і будує відповідь, демонструє вміння і навички використання теоретичних знань для розв'язання практичних завдань, але припускається неточностей і помилок.
70–79	С	Студент опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується у рекомендованих навчальних і наукових першоджерелах, логічно мислить і будує відповідь, демонструє вміння і навички використання теоретичних знань для розв'язання практичних завдань, але відповідає недостатньо аргументовано, логічно і послідовно.
65–69	Д	Студент має посередні знання навчального матеріалу, слабо орієнтується у рекомендованих навчальних і наукових першоджерелах, порушує логіку і послідовність відповіді, припускається суттєвих неточностей і помилок, слабо застосовує теоретичні знання при розв'язанні практичних завдань.
60–65	Е	Студент має посередні знання навчального матеріалу, погано орієнтується у рекомендованих навчальних і наукових першоджерелах, відповідає непереконливо, припускається суттєвих неточностей і помилок, плутає поняття, погано вміє застосовувати теоретичні знання при розв'язанні практичних завдань.
35–59	FX	Студент не опанував навчальним матеріалом дисципліни, майже не орієнтується у рекомендованих навчальних і наукових першоджерелах, відповідає непереконливо, припускається суттєвих неточностей і помилок, не вміє застосовувати теоретичні знання при розв'язанні практичних завдань.
00–34	F	Студент не знає значну частину навчального матеріалу і має фрагментарні знання теоретичного матеріалу, не орієнтується у рекомендованих навчальних і наукових першоджерелах, не має практичних вмінь і навичок розв'язання практичних завдань.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
65-69	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінювання ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання, яка передбачає:

1. Тестування (max 3-4 бали за кожне тестування) – на лабораторному/практичному занятті після завершення теми на лекційному.
2. Модульна контрольна робота (max 10 балів) – виконується на лабораторному /практичному занятті.
3. Реферат – max 10 балів.
4. Вирішення практичних завдань, ситуаційних вправ, кейсів тощо у аудиторії (max 2-5 балів за кожне завдання в межах одного заняття).

Політика навчальної дисципліни Вивчення навчальної дисципліни «*Міжнародні транспортні системи*» потребує: відвідування лекцій та лабораторних занять; підготовки до лабораторних занять; виконання всіх завдань згідно з навчальним планом (лабораторні роботи, індивідуальні навчально-дослідні завдання, самостійна домашня робота тощо); роботи в інформаційних джерелах; опрацювання рекомендованої основної та додаткової літератури, а також картографічного матеріалу, комп'ютерних файлів тощо.

Підготовка та участь в аудиторних заняттях передбачає ознайомлення з програмою навчальної дисципліни й питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення конспектів лекцій, а також матеріалів, викладених у підручниках, довідниках, науковій літературі, атласах, виробничих звітах, та електронних матеріалів тощо.

Виконання лабораторних та індивідуальних завдань повинно за формою та змістом відповідати вимогам (мати всі необхідні складові), що висувуються до вирішення відповідного завдання, свідчити про його самостійність (демонструвати ознаки самостійності виконання здобувачем такої роботи), відсутність ознак повторюваності та плагіату.

Присутність студентів на аудиторних заняттях обов'язкова; важливою також є їхня участь в обговоренні всіх питань теми. Пропущені заняття потрібно відпрацювати. Це ж стосується студентів, які не виконали необхідні завдання. Слід дотримуватись певних правил поведінки на заняттях (неприпустимо запізнюватись на заняття; під час занять потрібно виключати мобільні телефони).

Отже, здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, бути зваженим, уважним та дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.

Студент повинен знати, що викладання запропонованої навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності – сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Порушеннями академічної доброчесності вважають таке: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з університету; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання.

Рекомендована література

Базова

1. Азар В.И., Поляк С.В. Транспорт и туризм.- М.: Профиздат, 1973.-156с.
2. Аксёнов И.Я. Транспорт: история, сущность, проблемы, перспективы. – М.:ТЕИС, 2000. – 216 с.
3. Великая энциклопедия транспорта у 8–ми томах /Под ред. В. П. Калявина. – СПб.
4. Голиков А. П. Казакова Н. А. Мировое хозяйство: отраслевая структура, география, современные тенденции. Учебное пособие. – Харьков: ХНУ, 2002. – 108 с.
5. Гуляев В.Г. Организация туристических перевозок. – М.: Финансы и статистика, 2001. – 512 с.
6. Экономическая география транспорта // Казанский Н. Н. М.:Транспорт, 1991.-228 с.
7. Проблемы развития транспорта Украинской ССР / Экономико-географическое исследование/. Сб. науч. Тр.- К.: Наук. Думка, 1977. – 154 с.
8. Транспортная система региона / Волошин В. В., Григорович М. В., Коценко Е. Ф. и др.; Отв. Ред. Л. М. Корецкий; АН УССР. Отделение географии Института геофизики им. С. И. Субботина.- Киев: Наук. Думка, 1989. – 208 с.
9. Транспорт і шляхи сполучення / Під ред. А. А. Заворницького.-К.: Транспорт, 1996. – 172 с.

10. Фастовець О. О. Розвиток транспортної системи світу з найдавніших часів до початку ХХ 9р.. як чинник виникнення туристичної галузі //Туристично–краєзнавчі дослідження. Випуск 4. – К., 2002. – 456 с. –С. 418 – 444.
11. Шлихтер С. Б. Транспортные системы в территориальной структуре капиталистического хозяйства // Итоги науки и техники. Т.17. – Серия – география зарубежных стран.- М., 1990 . – 195 с.

Допоміжна

1. Александрова А.Ю. Международный туризм.-М.: Аспект–Пресс, 2001.-464 с.
2. Афинская конвенция о перевозке морем пассажиров и багажа // Туристические фирмы.-Вып.8.-СПб.:Олбис, 1995.-320с.
3. Бакаев О. О., Пирожков С. И., Ревенко В. Л. Міжнародні транспортні коридори – особливий пріоритет України на шляху інтеграції України у світову економічну систему. [http// www.ukraine-travel.com](http://www.ukraine-travel.com)
4. Биржаков М. Б., Никифоров В. И. Индустрия туризма: Перевозки. СПб.: Герда, 2001.- 400 с.
5. Варшавская международная конвенция «Соглашение для унификации основных правил международных воздушных перевозок» //Туристические фирмы.- Вып.8.-СПб.: Олбис, 1995.-98с.
6. Воронкова Л.П. История туризма.- М.: Модекс, 2001.- 304 с.
7. Воробьев Ю.Л. Позиция Украины на Евро–Азиатском рынке транспортных услуг: проблемы и приоритеты. Труды Международной конференции “Транспорт – в ХХІ век. Транспортные перевозки в странах СНГ, Балтии, Европы и Ближнего Востока». Одесса. 21–22 октября 1998.
8. Герасименко В. Г. Основы туристического бизнеса. – Одесса: Черноморье, 1997. –160 с. – С. 133 – 137.
9. Глотов Ю.Г. Безопасность жизнедеятельности человека на морских судах.- М.: Транспорт, 2000.- 320 с.
10. Гриневецкий С. Р. Транспортные коридоры: перспективы для региона // Судоходство. – 1998. – № 6–7. – с. 7–11.
11. Економічна і соціальна географія світу: Навч. посібник / За ред. Кузика С. П. – Львів: Світ, 2002. – 672 с. – С. 144 – 149
12. Залізник О. Транзитний потенціал України. – Урядовий кур’єр. – 2003. 09. 05
13. Ильина Е. Н. Менеджмент транспортных услуг.- М.: РАМТ, 1997.-172с.
14. Карпинский Б., Макух Б. Транспортная система Украины в контексте Европейской интеграции // Экономика Украины, №7, 1998.
15. Кодекс торгового мореплавания Украины //Ведомости Верховного Совета Украины.-1995.- № 47–52
16. Комаров М. П. Инфраструктура регионов мира. – СПб, 2000
17. Комплексна програма утвердження України як транзитної держави у 2002–2010 роках. – К., 2002. – 25 с.
18. Коценко К. Ф. Транспорт та його вивчення в курсі географії. –К., Радянська школа, 1983.
19. Курлянд А. М. Проблемы и перспективы Евро–Азиатского транспортного коридора. Паромная переправа Украина – Грузия. Труды Международной конференции “Транспорт – в ХХІ век. Транспортные перевозки в странах СНГ, Балтии, Европы и Ближнего Востока». Одесса. 21–22 октября 1998.
20. Липець Ю.Г. и др. География мирового хозяйства. Уч. Пос. Для студ.-М.,1999. –С. 285–309

21. Максаковский В. П. Историческая география мира.– М.: Экспресс, – 1997.-543 с.
22. Максаковский В. П. Географическая картина мира: В 2 кн.- Кн. 1: Общая характеристика мира. – М.: Дрофа, 2003. – 496 с.-С. 313–340.
23. Менеджмент туризма: Туризм как вид деятельности / Под ред. В.А. Квартальнова.- М.: Финансы и статистика, 2001.- 228с.
24. Основы теории транспортных систем: Учеб. пос. /П. Ф. Горбачев, И. А. Дмитриев. – Х.:ХНАДУ, 2002. – 202 с.
25. Пащенко Ю. Давиденко Д. Развитие и модернизация транспортной системы Украины // Экономика Украины, №9, 1993, с.34.
26. Пономарьова Ю. В. Логістика: Навч. пос. – К.: Центр навч. літ-ри, 2003. – 192 с.
27. Правила надання послуг пасажирського автомобільного транспорту / Витяг з Постанови Кабінету Міністрів України від 18 лютого 1997 р., № 176// Туризм в Україні: Збірник нормативно-правових актів: У 5т.- Ужгород: ІВА, 2000.-Т.3.- С.36–44
28. Правила перевезення пасажирів, багажу, вантажобагажу та пошти залізничним транспортом України. – Транспорт України, 1998.- 127 с.
29. Прейгер Д., Малярчук І. Розвиток іноземного туризму в Україні в контексті розбудови міжнародних транспортних коридорів // Економіка України, № 6, 2001, с.20 – 28.
30. Сенин В. С. Организация международного туризма. – М.: Финансы и статистика, 2000.- 400 с.
31. Смирнов І. Г. Логістика: просторово-територіальний вимір. – К.:ВГЛ Обрії, 2004. – 335 с.
32. Смирнов І. Г., Косарева Т. В. Транспортна логістика: Навч. Пос. – К.:»Центр учбової літератури», 2008. – 224 с.
33. Сокол Т. Г. Основы туристознания. – К.: Лайн, 1999.-127 с.
34. Соколова М.В. История туризма. – М.: Мастерство, 2002.- 352 с.
35. Таран В. М. Морские порты Украины в системе международных транспортных коридоров. Труды Международной конференции “Транспорт – в XXI веке. Транспортные перевозки в странах СНГ, Балтии, Европы и Ближнего Востока». Одесса. 21–22 октября 1998.
36. Транспортное право Украины /Под ред. В. Сунцова.-Харьков: Консул,1998.-459 с.
37. Фастовець О. О. Організація транспортних подорожей і перевезень. –К.: Музична Україна, 2003. – 190 с.
38. Череп В. М. Транспортные коридоры все теснее связывают нас с Европой // Судоходство. – 1998. – № 6–7. – с. 4–7.
39. Шаповал Е. Ф. История туризма.- Минск: Экоперспектива, 1999.-198 с.
40. Шишков Ю. В. Мирохозяйственный механизм: движение к глобалистике //Мировая экономика. Глобальные тенденции за 100 лет / Под ред.И. С. Королёва. – М.: Экономист, 2003

Інформаційні ресурси

1. <http://www.br.com.ua> > ... > Географія

2. http://www.uk.wikipedia.org/wiki/Залізничний_транспорт
3. <http://www.ukrref.com.ua/?id=МТАЗОТА%3D>
4. <http://www.buklib.net/books/31884/>
5. <http://www.subject.com.ua/economic/dahno/67.html>
6. <http://www.subject.com.ua/geographic/geo/821.html>
7. <http://www.refine.org.ua/pageid-3984-1.html>
8. <http://www.bookb.net> › ... › Правова література ›
9. <http://www.news.tochka.net/.../118840-transport-mira-mas.>
10. <http://www.sites.google.com/site/.../transport-svitu>